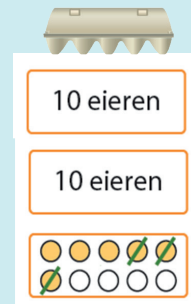

Doel: de leerlingen leren optellen en aftrekken tussen de 20 en de 30, zonder tientalpassering.

Actief handelen bij de instructies

Maak de som met behulp van eieren en eierdozen. Doe de volle eierdozen dicht om zo te laten zien dat er niks met die tientallen gebeurt. Leg bij de losse eieren de relatie met de sprongetjes op de getallenlijn en de formele familiesom (bijvoorbeeld $26 - 3$ en familiesom $6 - 3$). Open daarna de eierdozen weer.

Activiteit 1: Overgooien

Onderstaande activiteit is geschikt als verwerkingsactiviteit bij les 2 en 3 (inoefening) of als startactiviteit (voorkennis opfrissen) bij les 4.

- Formeer tweetallen en laat ze een balletje of pittenzakje overgooien.
- De ene leerling noemt een optel- of aftreksom tussen de 20 en de 30.
- De andere leerling noemt de bijbehorende familiesom.

Voorbeeld: het ene kind noemt $23 - 1$, dan is de familiesom $3 - 1$.

Activiteit 2: Spring de familiesommen

Onderstaande activiteit is geschikt als verwerkingsactiviteit bij les 2 en 3 (inoefening) of als startactiviteit (voorkennis opfrissen) bij les 4.

- Deze activiteit wordt buiten uitgevoerd.
- Formeer drietallen.
 - De leerlingen krijgen per drietal de getallenrij tot 30. De getallen moeten groot genoeg zijn om op te springen.
 - Noem een som, bijvoorbeeld $26 - 2$.

- De ene leerling gaat op de 26 staan en springt 2 terug. Een andere leerling springt de bijbehorende familiesom, in dit geval $6 - 2$. De derde leerling denkt na over welke som tussen de 10 en de 20 bij deze sommen hoort ($16 - 2$).
- Na elke som wisselen de leerlingen van rol.